

τά Γαλλικά (κείμενο, γραμματική, λεξικό, θέματα) και τράβα συνέχεια ίσαμε τα έφτά η οχτώ μαθήματα που είναι βαλμένα για κάθε τάξη, και λογάρισε & σου βαστάει και τις δραχμές.

Μά το κακό δέ σώνει εδώ. Οί δασκάλοι έχουνε κόμματα για να υποστηρίζονται συναμεταξύ τους. Έτσι λοιπόν στα σχολεία βάνουνε βιβλία τω δικώνε τους φίλων, κι' αν τύχει και δούνε στο μαθητή, ας πούμε Θουκιδίδη η Όμηρο όχι με σκόλια Μιστριώτη μα με σκόλια Καραπαναγιώτη η όποιου άλλουνού διαβόλου, φειδι που τόφαξε τ' άμοιρο το παιδί. Χίλια μηδενικά θά πάξει, ξέρει δέν ξέρει μάθημα. Χίλιες βρισιές θά φάει. Μάλιστα στα Άρσάκειο, μάθαμε, ένας δάσκαλος, ο Φαραντάτος, τσιράκι του Μιστριώτη, για ν' άνγκάσει τις μαθήτρες ν' αγοράσουνε όλες Όμηρο η Θουκιδίδη με σκόλια του Άρχιδάσκαλου, τους είπε πως θάν τους βάνει να μαθαίνουνε όχι μονάχα το κείμενο μα κι' αυτά τα σκόλια απ' τ' ασημένια του Μιστριώτη!!

Για το Άρσάκειο πρέπει να μιλήσει κανείς κάπως ιδιαίτερα. Γιατί είναι κείνο τ' εκπαιδευτικό ίδρυμα, που βασιλεύει μέσα του όχι μόνο η κοινή βλακεία των δασκάλων που σβίγγει όλο το έθνος, μα η εξαιρετική η' μιστριώτικη βλακεία, να πούμε έτσι. Κι' άλλοτες είπώθηκε πως δόθηκε το άτυχο Άρσάκειο, από το συβούλιο που το διευτύνει, τσιφλίκι στο Γερομιστριώτη. Έκει μέσα το λοιπόν ο Άρχιδάσκαλος βάνει όλα τα κοπέλια του, για να τοιμπάνε το μιστολόγιο, κι' όλες τις φυλλάδες του για να τραβάει αυτός τους παράδες.

Ίσαμε πέρου εδανε στο Άρσάκειο τή Γραμματολογία του γαμπρού του Σακελλαρόπουλου, που τή σύσταينه ως λαμπρό κ' έξοχο βιβλίο γραμμένο η καλύτερα αντιγραμμένο από τή δική του σοφή Μεγάλη Γραμματολογία, (κοίτταξε και βαρβαροπάζαρο του «Νουμά»). Μά φέτος ο Σακελλαρόπουλος τσακώθηκε στα γερά με το Μιστριώτη, κ' έτσι το βιβλίο του εξοστρακίστηκε από τ' Άρσάκειο. Έπρεπε όμως να μη μείνει άδεια η θέση του. Κ' έτσι ο μπάρμπα Μιστριώτης είπε στον άγαπημένο του Γαρδικά (αυτόνε που έθρισε πέρου στο Πανεπιστήμιο, στον ύψηγητικό του λόγο, τους δημοτικιστάδες) να γράψει Γραμματολογία. Αυτός μάχι μάχι ανηθολόγησε, όπως λέει στον πρόλογό του, τή Μ. Γραμματολογία του Μιστριώτη, και μάς ξεφούρνισε τή δική του ατιμωμένην περι τας τρεις δραχμάς». Κ' έτσι το μάλωμα του Μιστριώτη με το γαμπρό του, ξέσπασε στις τέσπερες των πατεράδων—άλλαγή βιβλίου—που στέλνουνε τα κορίτσια τους στ' Άρσάκειο.

Όμως το καλό τούτο ο Γαρδικίας το ξεπλέρωσε, γιατί άνάμεσα στις τόσες ψευτιές που βάλθηκε να μπάσει στα μυαλά των κοριτσιώνε, (έχει και βαρβαροπάζαρο, επιμειξία δυο φορές σελ. 9 και 10), άμόλησε και τήν ακόλουθη, γράφοντας για το γλωσσικό ζήτημα: «Καθόνον παντός λογίου και μάλιστα των επιτετραμμένων το θεϊόν του δασκάλου έργον ως και τής εκπαιδευομένης φιλοτίμου νεότητος του έθνους να εξευγενίξωσι τήν γλώσσαν και συντελώσιν όπως αυτή ταχέως αναλάβη τήν καθαρότητα, τήν χάριν και τήν έμμίλειαν ας επί Ένοφώντος και Πλάτωνος είχαν». «Ω! κακόμοιρα παιδιά τής Ρωμισούνης, τί άκούτε, τί άκούτε!..

Άπ' άκρη σ' άκρη λοιπόν τής Ελλάδας, κλέβει το αίμα του φτωχού κοσμάκη η βιβλιοκαπηλεία. Κ' οι ραγιαδες ρωμιοί που δουλεύουνε σα χτήνη στο δασκαλισμό, δε σηκώνουνε το κεφάλι τους να παρα-

πονεθούνε. Άξια παθαίνουνε αυτοί. Μά το έθνος τί χρωστάει να περνάει τ' αμύρες μέρες δίχως πουθενά να χαράζει η παραμικρή έλπίδα; Μέσα στο πλατύ ζήτημα τής γλώσσας, έχει το μέρος της κ' η βιβλιοκαπηλεία. Θα πάψει κι' αυτή στα νοιώσει το έθνος τήν αλήθεια τής Ίδέας, κ' αλλάξει σύριζα το εκπαιδευτικό σύστημα. Ός τότε άνάμεσα στα τόσα, ακόμα και το συμφέρο απ' τή βιβλιοκαπηλεία, θα κρατάει τους δασκάλους κολλημένους στο ακαθεστώς. Αυτό το ακαθεστώς τους δίνει μιστό, αυτό το ακαθεστώς τους δίνει τήν εύκαιρία να πλουτίσουνε γράφοντας τα αντιπαιδαγωγικά κ' αντιεθνικά βιβλία τους.

Σ. ΑΓΑΛΙΑΝΟΣ

ΑΣΟΦΟΙ ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΣΤΙΧΟΙ

α' απ' τής καρδιάς τήν πληθμονή λάλασι το στόμα
Ο Μπούρμπουρας και τ' Αηδών.

Είπε στ' Αηδώνι ο Μπούρμπουρας: Ντροπή σου,
[χασομέρη]
Δέν πιάνεσαι σε μια δουλειά, τι τραγουδάς, τεμπέλη;
Δε βλέπεις πως εργάζομαι πρωί και μεσημέρι
Στη σκόνη και στην άντηλιά; Καθόλου δε με μέλει.
Τί κάνεις, αποκρίθηκε τ' Αηδώνι, είναι γραψτό,
Έδύ τις βρώμες να κυλάς κι' εγώ να τραγουδώ.

Ίόδος.

Πολλές φορές δυο ολόλευκες φτερουγες με άνυψώνου
Κι' ανάλαφρα με φέρνουνε ψηλά στον ουρανό
Και η σκέψη γίνεται έκσταση κι' ο πόθος μου γαλήνη
Και θάθελα παντοτεινά μέσα στο φώς να ζώ
Κι' εγώ να γίνω μια μικρή, χρυσή του Ήλιου άχτίνα,
Μά με καρφώνουνε στη γη ο Έρωτας και η Πείνα.

Ήλιόγευμα.

Ο Ήλιος γέρνει να κρυφτεί και τα βουνά δροσίζουν,
Χρυσά τα τζάμια των σπιτιών το φώς του άντι-
[φεγγίζουν.
Πόθοι στερνοί και όνειρα όπου σε λίγο η δύση
Κάτω απ' τον πέπλο το σταχτί στη λησμονιά
[θα σβύσει.

Δειλιού.

Λευκά, μικρά και πίσυρα σπιτάκια μαζεμένα
Τριγύρω στο καμπαναριό, στενά και φοβισμένα,
Σάν άσπρα άρνιά που στριμωχτά τριγύρω στον
[τοσπάνη]
Τη ράχη κατεβαίνουνε να ξεστοθούν στη στήνη.

Όραμα.

Όταν τα βλέφαρα σφαλώ, το βλέμμα μου γι ρίξω
Μεσ στης ψυχής μου τάδαθα και μέσα ξεχωρίζω,
Βλέπω ναούς έρείπια και κάστρα γκρεμισμένα,
Δρόμους πλατιούς ερημικούς και σπίτια ρη-
[μαγμένα,
Σιωπή μεγάλη άπλώνεται στην έρημ πολιτεία,
Φωνή παιδιού, γαυγή σκυλιού, λάλια πουλιού,
[καμμάτια.
Χόρτο στο χώμα δέν άνθει, πηγή δε μουρμουρίζει
Κοιτάζω στον ορίζοντα, μια στέγη δέν καπνίζει.

Γυναίκα.

Διωγμένος απ' τήν πρώτη μου πατρίδα σέξορτα
Κι' άφου οι προσπάθειες των θεών και των ανθρω-
[πων η βία]
Άνίσχυρες εστάθηκαν για να με φέρουν πάλι,
Σε τούτη τή σακρύβερχη κοιλάδα άγάλι, άγάλι
Με κόπο σέρνω το βαρύ φορτίο τής ζωής.
Και σύ, γυναίκα, όποια κι' άν είσαι,
Μάννα, άδερφή, αγαπητικά
Στον πλανημένο οδοιπόρο είσαι
Ή μονοχή παρηγοριά.

Γ. Σ. ΖΟΥΦΡΕΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για τήν Ελλάδα Δρ. 10. — Για το Έξωτερικό
φρ. χρ. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στα κισόκια τής Πλατείας Συντάγματος, Όμόνοιας, Ύπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιοδρομου, (Όφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού ύπόγειου Σιδηρόδρομου (Όμόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Έξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία « Έστίας » Γ. Κολάρου και Σακέτου [όδος Σταδίου, άντικρύ στη Βουλή]. Στο Βόλο, βιβλιοπωλείο Χριστόπουλου.
Η συντρομή πλερώνεται μπρυστα κ' είναι ένός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΜΕΟΣΗ

προθυμία δημοσιεύσαμε το άρθρο «Τυραννοχτόνοι» του φίλου Αντωνακάκη στο 212 φύλλο του «Νουμά», με τήν ίδια προθυμία δημοσιεύουμε στο σημερινό φύλλο το άρθρο «οι Τυραννοδιώχτες» που μάς στείλανε οι Χανιώτες δημοτικιστάδες. Αν η γνώμη τους για τα Κρητικά πράματα δε συμφωνεί με τή δική μας, δε σημαίνει τίποτα ο «Νουμάς», το είπαμε κι άλλοτες, είναι λύτερο βήμα στον ο καθέναν μπορεί να πεί τή γνώμη του—σώνει μοναχά η γνώμη του να πηγάζει από ειλικρίνεια κι από πεποίθηση κι όχι από προσωπικούς λόγους και από χυδαία μικροσφύροντα. Ένα ζήτημα μοναχά διαφεντεύει ο «Νουμάς», το Γλωσσικό ζήτημα και μοναχά σ' αυτό έχει δικαίωμα να μη δέχεται αντίθετες γνώμες σ' όλα τάλλα ζητήματα, πολιτικά, κοινωνικά, φιλολογικά κτλ. οι στήλες του μένονν άνοιχτες για τον καθένα. Έχει τόσα φύλλα κομματικά η Ρωμισούνη δε βλάπτει να έχει κ' ένα φύλλο άνεξάρτητο.

Οι άναγνώστες του «Νουμά» αποτελούν ένα στενό ίσως για τήν ώρα, μα διαλεχτό πάντα κύκλο, κι ο «Νουμάς» σέβεται τους άναγνώστες του και γι' αυτό ποτέ του δε σιάθηκε τόσο άδιάντροπος να θελήσει να επιβάλει σε τέτιο διαλεχτό κύκλο τή γνώμη του· τή λέει μοναχά, άφίνει κι άλλους νάν τήν πούνε, όσο αντίθετη κι άν είναι από τή δική του, κι οι άναγνώστες του πιά, που έχουν δηλ τή δύναμη να σκεφτούνε μοναχοί τους, δέν έχουν παρά να διαλέξουν τήν καλύτερη και τή σωσιότερη. Αυτό το δρόμο ακολουθήσε απ' τή άρχή τής έκδοσής του ο «Νουμάς» κι αυτό το δρόμο θα κρατήσει ίσαμε το τέλος. Κι ο δρόμος αυτός, θαρρούμε, είναι κι ο μόνος που θα μπορέσει να μάς φέρει σε κάποια λογική κι άντικομματική ξαστεριά.

Νά λοιπόν ο λόγος που μάς άνάγκασε να